

Poštovani, u privitku šaljem očitovanje Katedre za hrvatski jezik, književnost, scensku i medijsku kulturu Učiteljskog fakulteta u Zagrebu o prijedlogu Hrvatskoga pravopisa koji je 15. travnja 2013. objavljen na mrežnoj stranici Instituta te u tisku. Srdačni pozdrav, Diana Zalar

Katedra za hrvatski jezik, književnost, scensku i medijsku kulturu

Zagreb, 3. svibnja 2013.

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje
Ulica Republike Austrije 16
10000 Zagreb

Poštovani,

Katedra za hrvatski jezik, književnost, scensku i medijsku kulturu Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu uključuje se u javnu raspravu o prijedlogu Hrvatskoga pravopisa koji je 15. travnja 2013. objavljen na mrežnoj stranici Instituta te u tisku. Katedra je većinom glasova prihvatila sljedeće stavove:

1. Podržavamo donošenje službenoga pravopisa hrvatskoga standardnog jezika umjesto četiriju sadašnjih pravopisa. Ističemo da je to u interesu ne samo uspostavljanja jedinstvene pravopisne norme kao kulturne jezične vrijednosti, nego i uspješne pouke o pravopisu u školama i jedinstvenom pravopisnom uređenju udžbenika te drugih tekstova namijenjenih nastavi.
2. Upravo zbog važnosti jedinstvenoga pravopisa u školskoj praksi, u tekstu pravopisa *trebalo bi smanjiti neočekivano velik broj iznimaka i dvostrukosti* u očitom pokušaju da se „pomire“ aktualni pravopisi kao i tradicijsko načelo te načelo potvrđenosti u praksi. Iznimke valja dopustiti samo u slučajevima grube povrede jednoga od navedenih načela isključivom primjenom drugoga na način da se time izrazito obezvrjeđuje pravopisna tradicija ili potvrđenost u praksi. Neujednačenost pravopisnih rješenja i veliki broj mogućnosti istovrijednih inačica u prijepornim slučajevima mogu zbunjujuće djelovati na razinu opće pismenosti, a osobito na obrazovni proces u školama. Svrha novoga pravopisa ne bi trebala biti objedinjavanje dosadašnjih pravopisnih kodifikacija pa ne bi bilo dobro da umjesto sadašnja četiri pravopisa dobijemo jedan sa svim različitostima prethodnih.
3. Zalažemo se da se u konačnim pravopisnim rješenjima maksimalno primijene zaključci Vijeća za normu hrvatskoga standardnoga jezika o kojima postoji i većinska suglasnost stručnjaka.

4. U predloženoj inačici pravopisa nedostaje nekoliko bitnih sastavnica – u poglavlju o slovima navode se samo velika i mala *tiskana* slova, izostavljajući u potpunosti velika i mala *pisana* slova; izostao je i *pravopisni rječnik* o čemu bi također bila potrebna rasprava i usuglašavanje stručnjaka. I pisana slova i pravopisni rječnik osobito su važni dijelovi sadržaja kad je riječ o pravopisu kao školskome priručniku.
5. Iako pri iznošenju stavova nismo ulazili u pojedinačna pravopisna rješenja, iznimno predlažemo da se u Pravopisu, u poglavlju *Pisanje riječi iz stranih jezika*, propiše oblik *kurikul* kao jedini standardni oblik te riječi s obzirom na izrazite nedoumice u stručnoj i široj javnosti. To predlažemo zbog iznimne učestalosti riječi *kurikul* u aktualnim raspravama o promjenama u obrazovanju i pojavljivanja u nazivima temeljnih službenih dokumenta, oslanjajući se na: (1) nedvojbenu stav Vijeća za normu hrvatskoga standardnoga jezika o prednostima oblika *kurikul* i (2) zaključak Fakultetskog vijeća Učiteljskog fakulteta u Zagrebu da se u službenim dokumentima Fakulteta rabi isključivo oblik *kurikul*.
6. Zbog iznimne važnosti pravopisa hrvatskoga standardnoga jezika za nacionalnu kulturu, kao i višeslojnosti pravopisne problematike, smatramo da je vrijeme od jednoga mjeseca za javnu raspravu i dogovor o konačnom tekstu pravopisa nedopustivo kratko. O prijedlogu bi se trebale izjasniti brojne zainteresirane ustanove i pojedinci, stoga bi se odluke o konačnome tekstu pravopisa mogle donijeti tek nakon svrhovite i stručne rasprave. Sve navedeno nije moguće kvalitetno obaviti u zadanome vremenu.

U ime Katedre

Dr. sc. Diana Zalar, izv. prof., predstojnica